

Metodika atbalsta pretendenta atbilstības pārbaudei viena vienota uzņēmuma definīcijai

1. *De minimis* atbildīgais darbinieks pārbauda atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai. Pārbaudē neietver atbalsta pretendenta saistītos uzņēmumus viena vienota uzņēmuma līmenī, kas ir reģistrēti ārzemēs.
2. Viens vienots uzņēmums ietver visus uzņēmumus, kuru starpā pastāv vismaz vienas no šādām attiecībām:
 - 2.1. vienam uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
 - 2.2. vienam uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist cita uzņēmuma pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu;
 - 2.3. vienam uzņēmumam ir tiesības īstenot dominējošo ietekmi¹ uz citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tās dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;
 - 2.4. viens uzņēmums, kas ir cita uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, vienpersoniski kontrolē akcionāru un dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem minētā uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

Lai pārliecinātos, vai uzņēmums nav viens vienots uzņēmums, ir jāpārbauda tā iespējamo atbilstību visiem kritērijiem.

3. Uzņēmumi, kuriem kādas no 2.1. līdz 2.4. apakšpunktos minētajām attiecībām pastāv ar viena vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību, arī ir uzskatāmi par vienu vienotu uzņēmumu.
4. Ar uzņēmumu saprot jebkuru personu, neatkarīgi no tās juridiskā statusa un veida kādā tā tiek finansēta, (fiziskā persona, juridiskā persona vai šādu personu apvienība) neatkarīgi no tās īpašuma formas un darbības veida, kura veic vai gatavojas iesaistīties saimnieciskās darbības/ ekonomiskās aktivitātes veikšanā, piedāvājot preces vai pakalpojumus tirgū. Fakts, ka atbalsta pretendents ir bezpeļņas organizācija vai arī atbalsta pretendents tiek pilnībā finansēts no valsts resursiem un tas savus pakalpojumus sniedz bez maksas, neizslēdz iespējamību, ka tas var tikt kvalificēts kā komercsabiedrība (saimnieciskās darbības veicējs). Par saimniecisku darbību komercdarbības atbalsta kontekstā tiek uzskatīta ne vien tieša iesaiste tirgū (t.i., preču un pakalpojumu sniegšanā), bet tā var tikt īstenota arī netieši – izmantojot savu kontroli pār attiecīgo tirgus dalībnieku.
5. Lai vērtētu atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai un noteiktu tā saistītos uzņēmumus, vērtē atbalsta pretendenta dalībnieku² īpašuma daļu

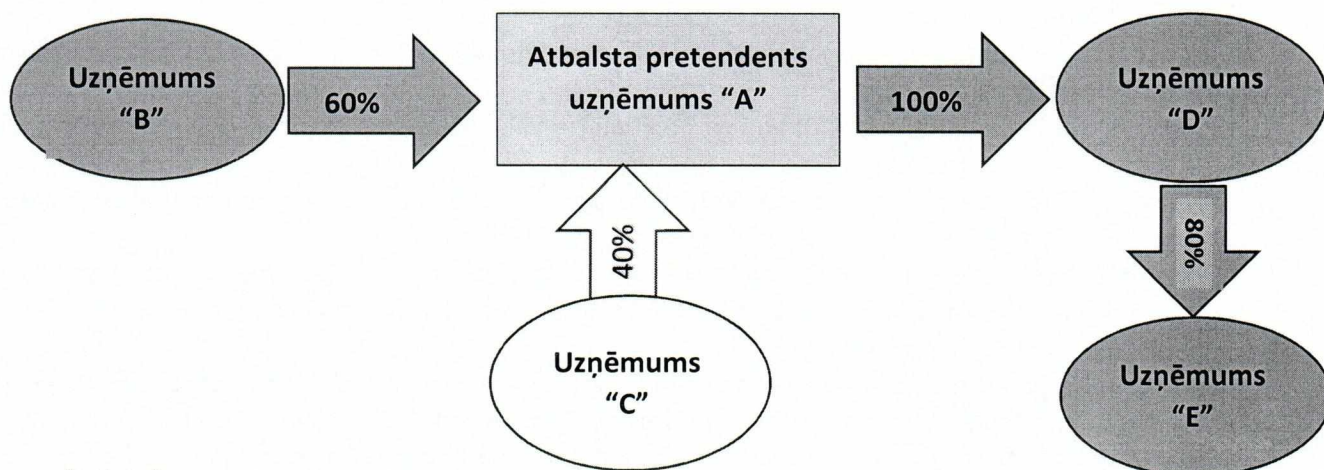
¹ Par dominējošu ietekmi uzskata tiesības iecelt valdi, balsot par valdes locekļiem lemt par kapitāldaļu atsavināšanu, dominējoša ietekme piešķirta pamatojoties uz noslēgtu līgumu vai arī piešķirta ar statūtiem u.c.

² Ar **dalībnieku** šīs metodikas ietvaros saprot uzņēmuma dalībniekus un dibinātājus (nodibinājumus, biedrības un kooperatīvajās sabiedrībās), akcionārus (akciju sabiedrībās) un īpašniekus (zemnieku saimniecībās), ja zemnieku saimniecībai nav norādīti dalībnieki. Īpašnieku īpašuma daļu apjomu biedrībās, kooperatīvajās sabiedrībās un

apmēru (noteikts %) atbalsta pretendenta uzņēmumā un tā saistītajos uzņēmumos. Konstatējot, ka dalībnieka īpašuma daļu apmērs pārsniedz 50%, uzskatāms, ka dalībniekam ir balsstiesību vairākums un uzņēmumi ir savā starpā saistīti.

Vienlaikus vērtē atbalsta pretendenta un tā saistīto uzņēmumu īpašuma daļu apmēru citos uzņēmumos. Konstatējot, ka atbalsta pretendenta vai tā saistītajam uzņēmumam īpašuma daļu apmērs citā uzņēmumā pārsniedz 50%, uzskatāms, ka tam ir balsstiesību vairākums un uzņēmumi ir saistīti (skatīt 1.piemērā).

1.piemērs

1.piemērs:

Atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir divi dalībnieki: uzņēmums "B" ar 60% īpašuma daļu un uzņēmums "C" ar 40% īpašuma daļu. Vienlaikus atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir 100% īpašuma daļu uzņēmumā "D", savukārt uzņēmumam D ir 80% uzņēmumā "E".

Rezultāts: atbalsta pretendents uzņēmums "A" veido vienu vienotu uzņēmumu ar:

- uzņēmumu "B", jo tam ir balsstiesību vairākums atbalsta pretendenta uzņēmumā "A";
- uzņēmumu "D", jo atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir balsstiesību vairākums uzņēmumā "D";
- uzņēmumu "E", jo uzņēmumam "D", kurš ir atbalsta pretendenta saistītais uzņēmums, ir balsstiesību vairākums uzņēmumā "E".

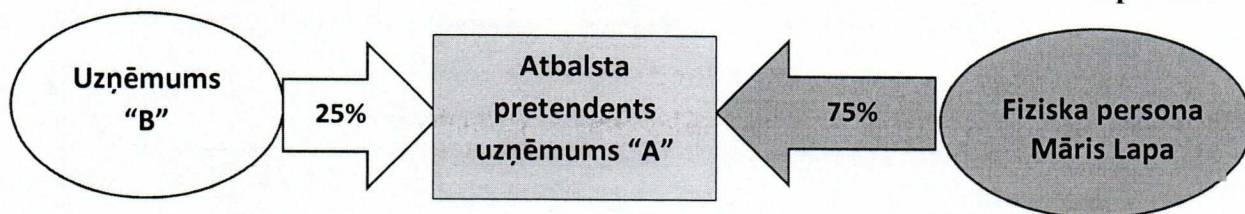
6. Vērtējot atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai, saistība ar fizisku personu ir jāņem vērā tikai gadījumā, ja atbalsta piešķiršanas brīdī fiziska persona kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs.

Fiziska persona kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs, ja:

- 6.1 tās saimnieciskā darbība reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta Saimnieciskās darbības veicēju reģistrā <https://www6.vid.gov.lv/SDV>, vai
- 6.2 *de minimis* uzskaites sistēmā ir informācija par fiziskai personai rezervētu vai pēdējo 3 fiskālo gadu laikā piešķirtu *de minimis* atbalstu u.c. (skatīt 2.piemērā), vai
- 6.3 fiziska persona atbilst metodikas 7.punkta nosacījumam, izņemot gadījumus, kad pretendents var pierādīt pretējo, iesniedzot vienošanos, kas apliecina to, ka fiziska persona uzņēmumā tikai tur daļas, bet tai nepieder balsstiesības uzņēmumā (savas balsstiesības ar atsevišķu vienošanos fiziska persona ir nodevusi kādai citai personai).

nodibinājumos nosaka proporcionāli to dibinātāju skaitam (piemēram, ja biedrībai ir 2 dibinātāji, tad katram dibinātājam pieder 50% īpašuma daļu biedrībā).

2.piemērs

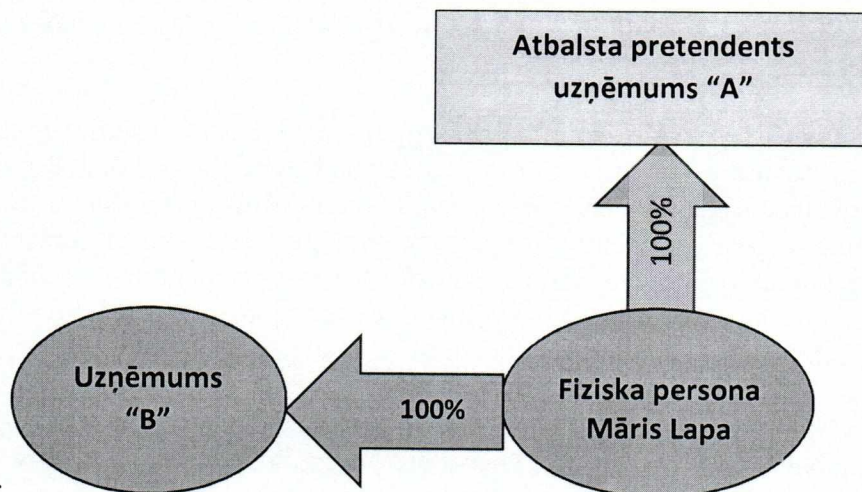
2.piemērs:

Atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir divi dalībnieki: fiziska persona Māris Lapa ar 75% īpašuma daļu un uzņēmums "B" ar 25% īpašuma daļu. VID nav reģistrēta informācija par Māra Lapas saimniecisko darbību, bet de minimis uzskaites sistēmā Mārim Lapam ir reģistrēts de minimis atbalsts (piem., atbalsts, kas paredzēts komercdarbības uzsākšanai).

Rezultāts: atbalsta pretendenta uzņēmums "A" veido vienu vienotu uzņēmumu ar fizisku personu Māri Lapu, jo Māris Lapa kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs.

7. Vērtējot atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai, ievēro, ka, ja vienai fiziskai personai vienlaikus pieder īpašuma daļu vairākums (**vairāk nekā 50%**) divos vai vairākos uzņēmumos, fiziska persona kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs un, nosakot atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai, ir jāņem vērā saistība caur šo fizisko personu (skatīt 3.piemēru).

3.piemērs

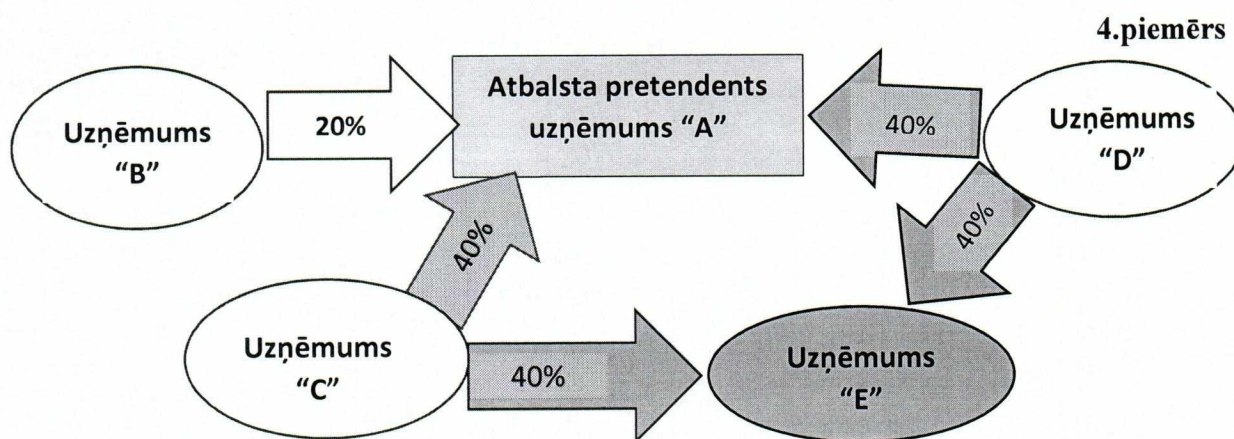
3.piemērs:

Atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir viens dalībnieks - fiziska persona Māris Lapa ar 100% īpašuma daļu. Vienlaikus Mārim Lapam ir 100% īpašuma daļu uzņēmumā "B". Māris Lapa VID nav reģistrēts kā saimnieciskās darbības veicējs un de minimis sistēmā nav informācijas par Mārim Lapam piešķirtu de minimis atbalstu.

Rezultāts: atbalsta pretendents uzņēmums "A" veido vienu vienotu uzņēmumu ar fizisku personu Māri Lapu un ar uzņēmumu "B", jo Māris Lapa kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs, tāpēc, ka Mārim Lapam ir balsstiesību vairākums gan atbalsta pretendenta uzņēmumā "A", gan uzņēmumā "B".

8. Ja, vērtējot atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai, konstatē, ka nevienam no atbalsta pretendenta dalībniekiem nepieder vairāk kā 50% īpašuma daļu, vērtē vai vieniem un tiem pašiem atbalsta pretendenta dalībniekiem kopā pieder vairāk nekā 50% īpašuma daļas atbalsta pretendenta uzņēmumā un vienlaikus arī kādā citā uzņēmumā. Konstatējot, ka vairākiem atbalsta pretendenta dalībniekiem

vienlaikus ir balsstiesību vairākums gan atbalsta pretendenta uzņēmumā, gan kādā citā uzņēmumā, uzskatāms, ka abi uzņēmumi veido vienu vienotu uzņēmumu. (4.piemērs)

4.piemērs:

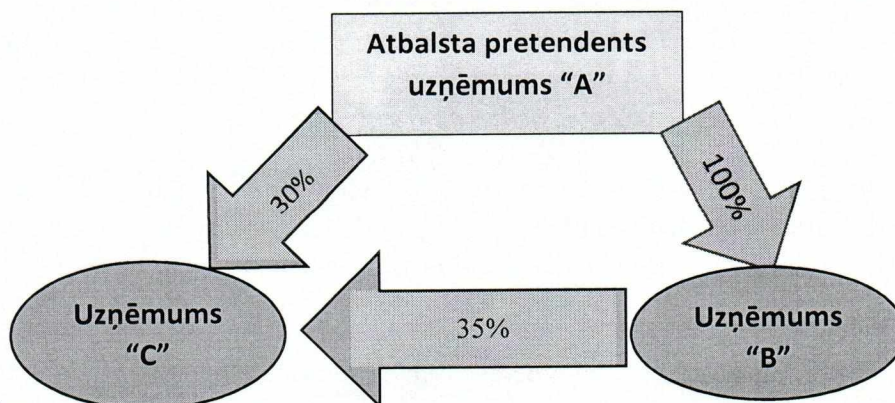
Atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir trīs dalībnieki, un nevienam no tiem nav balsstiesību vairākums: uzņēmumam "B" 20% īpašuma daļu, uzņēmumam "C" 40% īpašuma daļu un uzņēmumam "D" 40% īpašuma daļu. Uzņēmums "C" un uzņēmums "D" kopā veido balsstiesību vairākumu atbalsta pretendenta uzņēmumā un uzņēmumā "E".

Rezultāts: atbalsta pretendents uzņēmums "A" ir saistīts ar uzņēmumu "E", jo uzņēmums "C" un uzņēmums "D" kopā veido balsstiesību vairākumu atbalsta pretendenta uzņēmumā "A" un uzņēmumā "E".

Ja atbalsta pretendenta dalībnieki, kuriem kopā ir balsstiesību vairākums gan atbalsta pretendenta uzņēmumā, gan arī vienlaikus kādā citā uzņēmumā ir fiziskas personas, atbilstoši 6.punktā minētajiem nosacījumiem, vērtē vai fiziska persona kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs. Šāda saistība caur fiziskām personām turpinās tikai gadījumā, ja fiziskas personas kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicēji – ja tās nekvalificējas kā saimnieciskās darbības veicēji, uzņēmumi, kuros fiziskām personām ir balsstiesību vairākums, netiek uzskatīti par saistītiem.

9. Ja vērtējot atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai, konstatē, ka atbalsta pretendents un tā saistītais uzņēmums kopā veido balsstiesību vairākumu citā uzņēmumā, uzskatāms, ka attiecīgie uzņēmumi veido vienu vienotu uzņēmumu.

5.piemērs

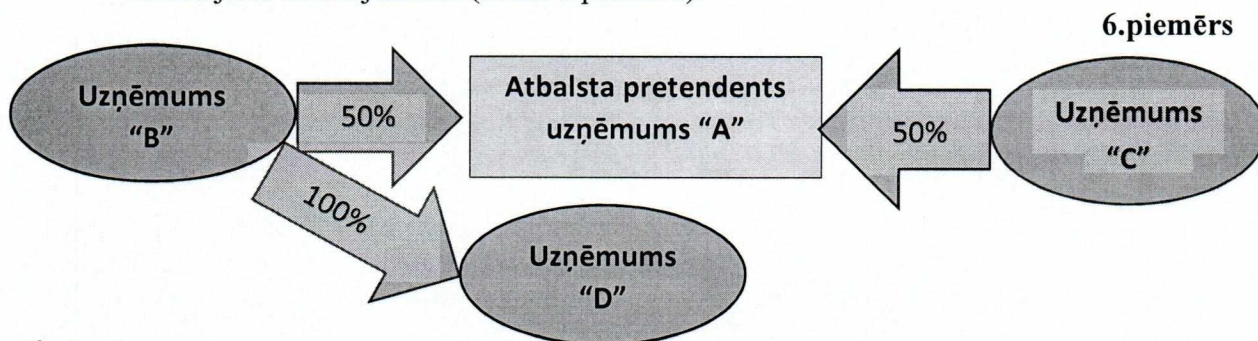
5.piemērs:

Atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir 100% īpašuma daļu uzņēmumā "B" un 30% īpašuma daļu uzņēmumā "C", savukārt uzņēmumam "B" ir 35% īpašuma daļu uzņēmumā "C".

Rezultāts: atbalsta pretendents uzņēmums "A" ir saistīts ar:

- uzņēmumu "B", jo atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir balsstiesību vairākums uzņēmumā "B";
- uzņēmumu "C", jo atbalsta pretendenta uzņēmums "A" ar uzņēmumu "B" kopā veido balsstiesību vairākumu uzņēmumā "C".

10. Ja vērtējot atbalsta pretendenta atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai konstatē, ka atbalsta pretendents ir divi dalībnieki un katram no tiem pieder 50% īpašuma daļu, uzskatāms, ka atbalsta pretendents veido vienu vienotu uzņēmumu ar abiem dalībniekiem. Ja atbalsta pretendenta dalībnieks ir fiziska persona, vērtē vai fiziska persona kvalificējas kā saimnieciskās darbības veicējs, atbilstoši 5. un 6.punktā minētajiem nosacījumiem (skatīt 6.piemēru).

6.piemērs:

Atbalsta pretendenta uzņēmumam "A" ir divi dalībnieki: uzņēmums "B" ar 50% īpašuma daļu un uzņēmums "C" ar 50% īpašuma daļu. Uzņēmumam "B" pieder balsstiesību vairākums uzņēmumā "D".

Rezultāts: atbalsta pretendenta uzņēmums "A" veido vienu vienotu uzņēmumu ar:

- uzņēmumu "B", "C", jo abiem uzņēmumiem ir 50% īpašuma daļu atbalsta pretendenta uzņēmumā;
- uzņēmumu "D", jo uzņēmumam "B" ir balsstiesību vairākums uzņēmumā "D".

11. Uzņēmumus, kuriem nav savstarpēju attiecību, izņemot to, ka ikvienam no tiem ir tieša saikne ar vienu un to pašu publisko struktūru vai struktūrām³, neuzskata par savstarpēji saistītiem uzņēmumiem. Tādējādi tiek ņemta vērā īpašā situācija, kādā ir vienas un tās pašas publiskās struktūras vai struktūru kontrolētie uzņēmumi, kuriem var būt neatkarīgas lemtāšanas pilnvaras.

12. Atbalsta pretendents rakstveidā pieprasa 10 dienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas, iesniegt apliecinātu papildu informāciju par atbalsta pretendenta īpašniekiem, ja publiskajās datu bāzēs nav pieejama informācija par atbalsta pretendenta īpašniekiem.

13. Atbalsta pretendenta atbilstības noteikšanai viena vienota uzņēmuma definīcijai izmanto publiskojamajās datu bāzēs, atbalsta pretendenta veidlapā norādīto informāciju un atbalsta pretendenta iesniegto papildus informāciju. Pārlicību par pretendenta atbilstību/neatbilstību "viena vienota uzņēmuma" definīcijai var gūt arī, piemēram, pieprasot pretendents iesniegt apliecinājumu par definīcijā minēto kritēriju esamību/neesamību, norādot attiecīgi saistīto uzņēmumu rekvizītus un tiem piešķirto *de minimis* atbalstu.

³ Informācija par publiskām struktūrām pieejama Publisko personu un iestāžu sarakstā <https://iestades.lursoft.lv/> un Uzņēmumu reģistrā attiecīgo uzņēmumu profilos <https://info.ur.gov.lv>

14. Atbalsta pretendenta atbilstība viena vienota uzņēmuma definīcijai vērtējama atbalsta piešķiršanas brīdī (līguma vai vienošanās slēgšanas dienā), ņemot vērā atbilstību kādam no metodikas 2.punktā minētajiem kritērijiem.